

Uudelleenkäytön toimintamalli -selvitys ja osaamistarpeet

Ruut Uurtimo
Vates-säätiö

Kuva: Pixabay

Yhteiskunnallisten yritysten strategia (2021)

- kirkastaa ja selkeyttää yhteiskunnallisten yritysten määritelmä
- parantaa toimintamallin tunnettuutta ja näkyvyyttä
- edistää vastuullista ja vaikuttavuusperusteista liiketoimintaosaamista
- skaalata ja juurruttaa yhteiskunnallisten yritysten sosiaalisia innovaatioita
- **lisätä osatyökykyisten ja muiden vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä**
- systematisoida tilastointia ja datankeruuta sekä lisätä ja hyödyntää
- tutkimustoimintaa
- kehittää uusia vaikuttavuuteen perustuvia rahoitusmalleja

YHTEISKUNNALLISTEN
YRITYSTEN
OSAAMISKESKUS

Mikä on yhteiskunnallinen yritys?

1. Liiketoiminnan ensisijainen päämäärä on tehdä yhteiskunnallista hyvää
2. Käyttää suurimman osan voitostaan yhteiskunnallisen päämäärän edistämiseen
3. Pyrkii hallintomallissaan osallisuuteen ja demokratiaan
4. Voi olla osakeyhtiön tai osuuskunnan lisäksi liiketoimintaa harjoittava säätiö tai yhdistys

Uudelleenkäytön työllistämispotentiaali

- Ala, joka tarjoaa monipuolisia työtehtäviä erilaisilla osaamisen, asiantuntijuuden ja työkyvyn tasoilla
- Uudelleenkäytön ja korjaamisen on arvioitu luovan:
 - Yli 200 kertaa enemmän työpaikkoja verrattuna kaatopaikalle sijoittamiseen tai polttamiseen
 - Jopa 8 kertaa enemmän työpaikkoja verrattuna kierrätykseen

Uudelleenkäytön toimintamalli - selvitys

- 21 uudelleenkäyttöalalla toimivaa organisaatioita eri puolilta Suomea
- Painopiste yhteiskunnallisissa yrityksissä, jotka tarjoavat työpaikkoja sekä työllisyys- ja kuntoutuspalveluja heikossa työmarkkina-asemassa oleville

Toiminnan rahoitus: kiertotalous ja työllisyys

Yleisimmät rahoituslähteet

- Uudelleenkäyttömyymälän liikevaihto
- Muu kiertotalouteen liittyvä myynti
 - kierrätysmateriaalia sisältävät tuotteet
 - kunnostus- ja entisöintipalvelut
 - poistotekstiilin lajittelu
 - sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, metallien ja vaarallisen jätteen vastaanotto ja lajittelu
- Hankerahoitus

- Palkkatuki
- Sosiaali-, työllisyys- ja valmennuspalvelujen myynti hyvinvointialueelle, kunnalle ja/tai Kelalle
- Aluehallintoviraston tuki nuorten palveluihin
- Hankerahoitus (esim. STEA, ESR, Työllisyyspoliittiset avustukset)
- Kunnan avustukset ja työllistämisen kuntalisä

- Kiertotalouteen liittyvän liikevaihdon osuus 80% ja 15% välillä kokonaisrahoituksesta
- Työllisyys yleensä väh. 30 %
- Julkisen rahoituksen näkökulmasta kyse lähinnä työllisyyspalvelujen tarjoamisesta

Kokemus: YY:n rooli ja potentiaali kiertotalouden edistäjänä tulisi tunnistaa paremmin

Vahvempi kytkeytyminen alueelliseen ekosysteemiin
oppilaitosyhteistyön avulla?

Tunnistetut osaamistarpeet

- Materiaalien ja tuotteiden tunnistaminen sekä käyttökelpoisuuden arviointi
 - Erityisesti poistotekstiili
- Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden korjaaminen
- Tuotekehitys kierrätysmateriaalin hyödyntämiseen
 - Paikallisuus
- Tehokas asiakasviestintä
- Teknologinen osaaminen
 - Erityisesti logistiikan helpottaminen

Oppilaitosyhteistyö

- Kiertotalouden erityisosaaminen tulisi tunnistaa vahvemmin koulutusjärjestelmässä
 - Tutkinnonosia ja valinnaisia kokonaisuuksia
 - Esim. kodinkonekorjaaja, poistotekstiilin lajittelu
 - Valmennustyö ja kiertotalous yhdistelmänä
- Tunnistaminen arvokkaana työnantajakumppanina
- Taloudellinen tuki opiskelijan koulutussopimuksessa

Oppilaitosyhteistyö

- Esimerkkejä:
 - Nextiili ry ja Tredu: kierrätystekstiilin lajittelu
 - Savon ammattiopisto: kierrätyskeskuksessa toimiminen

Kytkeytyminen alueelliseen ekosysteemiin ja vihreän siirtymän tavoitteisiin

Kiitos!

ruut.uurtimo@vates.fi

044 772 3779

<https://yyo.fi/>

YHTEISKUNNALLISTEN
YRITYSTEN
OSAAMISKESKUS